

دانشگاه: سنگر انقلاب، علیه استبداد!

چهارشنبه، 7. دسامبر 2022 - 00:19

گروه کار جوانان حزب
چپ ایران (فدائیان
خلق)

روز دانشجوی
سال جاری در
شرایطی
فرامی‌رسد که

مبارزه‌ای باشکوه و پرشور در دانشگاه‌های کشور در جریان است و دانشجویان، پیشاپیش سایر اقشار، در حال پیشبرد مبارزه‌ای تمام عیار علیه تمامیت جمهوری اسلامی و استبداد حاکم هستند. دانشگاه، نقشی مهم در وسعت و تداوم این جنبش انقلابی ایفا کرده است؛ پیوستن دانشجویان به صفوف جنبش انقلابی زن، زندگی، آزادی، در روزهای آغازین این جنبش وجه سراسری آن را تقویت کرد و صدای این جنبش را تا شهرهای مختلف کشور برد. علاوه بر این تداوم مقاومت دانشجویان و مشارکت آن‌ها در انواع اشکال اعتراضی در دانشگاه، چه در تجمعات و چه در اعتصابات دانشجویی، در حال حاضر از زمینه‌های اصلی تداوم جنبش است.

حتی پیش از آغاز جنبش انقلابی «زن، زندگی، آزادی»، دلایل پرشماری وجود داشت که نشان می‌داد فضای دانشگاه‌ها در سال تحصیلی جدید، آبتن تحركات سیاسی وسیع است. بازگشایی دانشگاه‌ها پس از سه سال، در عین تلمبار شدن مطالبات صنفی و سیاسی در این مدت، فشارهای امنیتی بر فعالان دانشجویی، مازاد سیاسی خیزش آبان‌ماه 98، تشدید روند خصوصی‌سازی آموزش و تلاش حکومت برای پاکسازی دانشگاه از اساتید معترض و منقد، زمینه‌های مساعد برای آغاز اعتراضات از دانشگاه‌ها بودند. با قتل «مهسا امینی» توسط پلیس حجاب اجباری، و آغاز اعتراضات در بخش‌های مختلف کشور و خاصه در کردستان، امکان‌های اعتراضی در دانشگاه‌ها به هم پیوست. به‌ویژه اینکه اعتراض به حجاب اجباری در دانشگاه‌ها در سال‌های اخیر وجه علنی‌تری به خود گرفته بود و در اعتراض به این قانون

بدوی چندین تجمع برگزار شده بود.

تجمعات دانشجویان در دانشگاه‌های مختلف کشور، حرکت هوشمندانه و با اهمیتی بود که فعالان دانشجویی در شهرهای مختلف آغازگرش بودند. این تجمعات پیش از هر چیز مانع از توقف روند تکاملی جنبش در اثر فضای امنیتی شهرهای کشور شد. دانشجویان با این تجمعات، قاصدان این جنبش در شهرهای مختلف شدند. خفقان امنیتی ایجاد شده توسط دستگاه سرکوب در عموم شهرها نیاز به جرقه‌ای برای شکستن داشت و دانشگاه‌ها از جمله مراکز این جرقه‌ها شدند. علاوه بر این، در این تجمعات دانشجویی، خلاقیت انقلابی قابل توجهی نیز وجود داشت. اجراهای مرتبط با هنر اعتراضی، خاصه در دانشگاه‌ها و دانشکده‌های هنر، و همبستگی دانشجویان و دختر و پسر در تسخیر فضاهای دانشگاه، از جمله سلف غذاخوری در چندین دانشگاه کشور، از نمونه‌های بارز این خلاقیت انقلابی‌ست.

علاوه بر تجمعات دانشجویی، اعتصاب گسترده‌ای نیز در دانشگاه‌های کشور در جریان است. در شرایطی که «تداوم جنبش» و زنده نگاه داشتن شعله‌ی امید اهمیتی ویژه‌ای دارد، اعتصاب دانشجویان، با وجود هزینه‌های گزافی که حکومت از قبیل اخراج از دانشگاه و تعلیق به دانشجویان تحمیل می‌کند، توانسته است در طرح کردن اعتصاب به مثابه‌ی یکی از امکان‌های اساسی این جنبش در جامعه موثر باشد.

حمایت اساتید دانشگاه از دانشجویان معترض نیز وجه با اهمیت و متفاوت این جنبش انقلابی نسبت به دوره‌های پیشین اعتراضات است. بخش قابل توجهی از اساتید دانشگاه‌ها، با تشکیل گروه‌های حمایتی، با همراهی با اعتصابات دانشجویی و با واکنش‌های درخور توجه به سرکوب دانشجویان، نقش بااهمیتی در تداوم اعتراضات در دانشگاه‌ها ایفا کردند.

جنبش انقلابی «زن، زندگی، آزادی»، با توجه به تنوع نیروها و گروه‌های اجتماعی تحت تبعیض مشارکت‌کننده در آن، چهره‌های متنوعی دارد. در عین حال می‌توان مدعی شد که دانشگاه‌ها از جمله، مترقی‌ترین چهره‌ی این جنبش را نمایندگی می‌کنند. زادگاه بخش قابل توجهی از شعارهایی که پیوستگی جنبش کارگری و این جنبش انقلابی را ندا می‌دهد، همچون «کارگر نفت ما، رهبر سرسخت ما» و «نان، کار، آزادی، پوشش اختیاری» و همچنین شعارهایی که به هم‌پیوستگی ملی اتیک‌های تحت ستم را نوید می‌دهد، مانند «یاشاسین کوردیستان، بژی آذربایجان»، دانشگاه است. شعارهای همچون «مرگ بر ستمگر، چه شاه باشه چه رهبر» نیز، که ماهیت ضد استبدادی این جنبش انقلابی را فریاد می‌زنند، بیش و پیش از همه، در دانشگاه‌های کشور طرح و ترویج شد و به خیابان‌ها آمد.

دانشگاه، ظرفیت تبدیل شدن به مفصلی برای جنبش‌های اجتماعی مختلف، و ایجاد پیوستگی جنبش‌های اجتماعی با جنبش انقلابی «زن، زندگی، آزادی» را دارد. پیوندهای جنبش

دانشجویی در سال‌های اخیر با جنبش زنان، جنبش معلمان، جنبش کارگری، جنبش بازنشستگان و جنبش دفاع از حقوق LGBTQ+ سبب می‌شود جنبش دانشجویی امکانی وسیع برای پیوند دادن این جنبش‌ها با یکدیگر را داشته باشد.

واکنش دستگاه سرکوب به این نقش تاریخی دانشگاه‌ها، با توجه به مشارکت چشمگیر دانشجویان در این اعتراضات، سرکوب وسیع و گسترده است. از یک سو بر اساس آمارهای ارائه شده از سوی نهادهای صنفی دانشجویی، صدها نفر از دانشجویان معترض و فعالان دانشجویی به شکلی وحشیانه بازداشت شده‌اند. در میان جانباختگان جنبش نیز نام چندین دانشجو معترض وجود دارد. حملات نیروی سرکوب‌گر به محیط دانشگاه‌های تبریز، سنندج، تهران، اصفهان، مازندران و ضرب و شتم و بازداشت دانشجویان در درون دانشگاه چهره‌ی دیگری از این سرکوب عریان است. علاوه بر این تعلیق و اخراج دانشجویان معترض با بهانه‌های واهی، و البته اخیراً به‌روز کردن آیین‌نامه‌ی انضباطی دانشگاه برای تسهیل تعلیق و اخراج دانشجویان نیز شکل دیگری از این سرکوب همه‌جانبه است. تصویب قوانین برای سرکوب محدود به این آیین‌نامه نمی‌شود و مجلس جمهوری اسلامی در تلاش برای تصویب قانونی‌ست که بر اساس آن قوه‌ی قضاییه می‌تواند دانشجویان معترض را تا ده سال ممنوع‌الخروج کند. در عین حال نمایندگان حکومت به‌ویژه در روزهای آغازین اعتراضات تلاش کردند با حضور و سخنرانی در دانشگاه، عادی‌سازی وضعیت را نیز مکمل ارباب و سرکوب کنند. سیاستی که البته نتیجه نداد و به زمین دیگری برای اعتراضات دانشجویی تبدیل شد.

۱۶ آذر، روز دانشجو، به مثابه‌ی یک مناسبت سیاسی تاریخی، در سال جاری اهمیت ویژه‌ای دارد. در خفقان پس از کودتای ۲۸ مرداد سال ۱۳۳۲، این جنبش دانشجویی بود که توانست سکوت جامعه را بشکند و علیه استبداد و دخالت خارجی، و در هنگامه‌ی سرکوب تمام احزاب و سازمان‌های سیاسی، صدایی مستقل و مترقی را در جامعه منعکس کند. همین نقش تاریخی را امروز نیز دانشجویان انقلابی کشور بر عهده دارند. شکستن فضای خفقان، ایفای نقش موثر در تداوم انقلاب و مهم‌تر از همه طرح صدایی مستقل و مترقی علیه استبداد حاکم، علیه دخالت خارجی، و علیه تحمیل آلترناتیوهای که تلاششان تداوم استبداد در شماییلی دیگر است.

گروه کار جوانان حزب چپ ایران (فدائیان خلق) ضمن گرامی‌داشت ۱۶ آذر، و جنبش تاریخ‌ساز دانشجویی کشور، با حمایت تمام و کمال از مبارزات دانشجویان، دانشگاه را سنگر اصلی جنبش انقلابی زن، زندگی، آزادی، و منعکس‌کننده‌ی مترقی‌ترین چهره‌ی آن می‌داند. ما همچنین به جمهوری اسلامی هشدار می‌دهیم، سرکوب دانشگاه و ناامن کردن آن برای دانشجویان، تبعات گسترده‌ای خواهد داشت. دانشگاه تنها نیست و این جنبش

نشان داده است که خشم خیابان همراه و پشتیبان دانشجویان است. صدای دانشگاه، صدای انقلاب و مبارزه‌ی همزمان با استبداد و دخالت خارجی برای آزادی و عدالت اجتماعی است و این صدای همبسته و سراسری، راهی جز گذار از جمهوری اسلامی، با تکیه بر جنبش انقلابی مردم را ممکن نمی‌داند.

گروه کار جوانان حزب چپ ایران (فداییان خلق)

شانزدهم آذر 1401

اعلامیه